

Regelrådet är ett särskilt beslutsorgan inom Tillväxtverket vars ledamöter utses av regeringen. Regelrådet ansvarar för sina egna beslut. Regelrådets uppgifter är att granska och yttra sig över kvaliteten på konsekvensutredningar till författningsförslag som kan få effekter av betydelse för företag.

Finansdepartementet

Yttrande över Tryggad tillgång till kontanter (SOU 2018:42)

Regelrådets ställningstagande

Regelrådet finner att konsekvensutredningen uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Innehållet i förslaget

Remissen innehåller förslag till ändring i lagen (2010:751) om betaltjänster. Vidare ingår förslag till ändring i förordningen (2007:951) med instruktion för Post- och telestyrelsen, förordningen (2009:145) med instruktion för Tillväxtverket, förordningen (2010:1008) om betaltjänster samt i förordningen (2014:139) om statligt stöd till tillhandahållande av grundläggande betaltjänster.

I sak anges förslaget innebära i huvudsak följande. Det införs ett krav på bankaktiebolag och filialer till utländska kreditinstitut att säkerställa rimlig tillgång till tjänsten kontantuttag. Det gäller under förutsättning att institutet har tagit emot mer än 70 miljarder kr i inlåning från svensk allmänhet och att det erbjuder betalkonton till fysiska personer. Vidare anges att samma institut som blir föremål för kravet att säkerställa tillgång till kontantuttag också ska erbjuda rimlig tillgång till dagkassehantering. Rimlig tillgång specificeras som att högst 0,30 procent av befolkningen får ha mer än 25 km till närmaste punkt för kontantuttag och högst 1,22 procent av befolkningen får ha längre än 25 km till närmaste punkt för dagkassehantering. Dessa båda krav anges motsvara ungefär 15 procent färre personer för såväl kontantuttag som dagkassehantering jämfört med situationen i september 2017. Platser där kontantuttag och dagkassehantering tillhandahålls med hjälp av statligt stöd får inte tillgodoräknas ett institut när det gäller att uppfylla kraven. Vidare föreslås att den övergripande målavvikelsen för kraven på rimlig tillgång följs upp av Post- och telestyrelsen (PTS) och att om inte kraven uppnås på övergripande nivå meddelar PTS de berörda instituten och Finansinspektionen (FI). FI förelägger de berörda instituten att åtgärda bristen och inleder sanktionsförfaranden om de inte vidtar rättelse. Vidare anges förslaget innebära att det införs en uppgiftsskyldighet för tillhandahållare av betaltjänster att lämna in relevant uppgifter till Pupos Serviceanalys¹. Det föreslås också att PTS ska få föreskriftsrätt på området och en skyldighet att vartannat år redogöra för regeringen hur tillgången till och efterfrågan på de aktuella tjänsterna utvecklats. Befintliga statliga insatser inom grundläggande betaltjänster föreslås i huvudsak bibehållas som idag.

Skälen för Regelrådets ställningstagande

Bakgrund och syfte med förslaget

I konsekvensutredningen anges att kommitténs utgångspunkt är att staten ska verka för att den fortsatta utvecklingen av tillgången till kontanttjänster sker under kontrollerade former så att allmänhetens och

¹ Inom Tillväxtverket

samhällets behov av kontanter tillgodoses. Utvecklingen ska inte innebära att antalet hushåll, företag och föreningar som inte har tillgång till grundläggande betaltjänster ökar. Vidare anges att utvecklingen inte bör gå snabbare än att staten i demokratisk ordning och med ett tillräckligt beslutsunderlag kan ta ställning till vilka betalningsmedel som bör finnas i framtiden, särskilt vad gäller betalningsmedel som tillhandahålls av Riksbanken. I andra delar av remissen beskrivs bakgrunden till förslaget och situationen i Sverige jämförs med den i andra länder.

Regelrådet finner redovisningen av bakgrund och syfte med förslaget godtagbar.

Alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd

Det anges i konsekvensutredningen att kommittén utöver de förslag som lämnas övervägt alternativa åtgärder. Således har förslagsställaren analyserat möjligheten att införa ett krav på näringsidkare att ta emot kontanta betalningar. Detta anges inte vara ett proportionerligt ingrepp i näringsfriheten. Vidare anges en sådan lösning gå emot kommitténs utgångspunkt att bejaka den tekniska utvecklingen. Ett annat alternativ som övervägts är att utvidga Riksbankens ansvar i kontantkedjan. Kommittén bedömer emellertid att Riksbanken ska ha det övergripande ansvaret för kontanthantering i Sverige och ett ansvar för en välfungerande depåverksamhet men inte ansvara för kontanttransporter och tillgång till tjänsterna kontantuttag och dagkassehantering. Slutligen har alternativet att låta staten ansvara för kontanttransporter och kontanttjänster genom upphandling av tjänsterna. Det anges att kommittén inte utesluter att sådana lösningar kan bli nödvändiga i framtiden men föreslår det inte i dagsläget. Därutöver anges att kommittén har övervägt alternativa sätt att definiera begreppet rimlig tillgång till kontantuttag och dagkassehantering såsom ett krav på antal punkter för kontantuttag och dagkassehantering per län, ett länsbaserat avståndskrav samt ett poängsystem för olika kontanttjänster. Ett nationellt avståndsbaserat krav har emellertid bedömts mest ändamålsenligt bland annat utifrån de effekter som uppnås och utifrån att kravet ska vara rättssäkert och möjligt att följa upp. Utöver den kortare beskrivning av alternativa lösningar som finns i konsekvensutredningen redovisas kommitténs bedömningar om alternativen också i betänkandets elfte och fjortonde kapitel.

I konsekvensutredningen anges att om det inte vidtas några åtgärder bedömer kommittén att tillgången till kontanttjänster kommer att minska drastiskt under de närmaste åren. Om tillgången minskar snabbt på detta sätt anges risken vara stor att kontantinfrastrukturen inte kan upprätthållas i stora delar av landet. Konsekvenserna av detta anges vara svårbedömda men bland annat handla om att människor som idag inte har tillgång till digitala betaltjänster och är beroende av kontanter inte kommer att kunna genomföra betalningar. Vidare nämns betydelsen av att ha tillgång till fysiska betalningsmedel när digitala betalningar inte fungerar. Det anges vara svårt att bedöma i vilken mån som kontanter kan bidra till att minska sårbarheten i betalningssystemet men kommittén bedömer att de potentiella samhällsekonomiska kostnaderna av att inte göra något vida överstiger de kostnader som uppstår hos staten och de banker som omfattas av kravet. Ytterligare överväganden redovisas i betänkandets tionde kapitel.

Regelrådet gör följande bedömning. Beskrivningen är tydlig. Härvid beaktas såväl den kortare redogörelse som finns i konsekvensutredningen som de längre beskrivningar som finns i betänkandets andra delar och att det finns tydliga hänvisningar i konsekvensutredningen till övriga avsnitt.

Regelrådet finner redovisningen av alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd godtagbar.

Förslagets överensstämmelse med EU-rätten

I konsekvensutredningen anges att även om kommitténs förslag inte i sig är avsedda att genomföra någon EU-rättsakt så behöver åtminstone några kreditinstitut åläggas att tillhandahålla möjligheter till kontantuttag i rimlig utsträckning för att kontanter i svensk valuta ska kunna användas på det sätt som är avsikten med EU:s betalkontodirektiv². Det anges att för att konsumenterna i praktiken ska kunna använda kontanter som betalningsmedel i exempelvis butiker krävs att handlare och andra näringsidkare eller föreningar har en rimlig tillgång till tjänster som möjliggör insättning av dagskassor på betalkonton. I dessa avseenden bedömer kommittén att en konsekvens av de föreslagna kraven på vissa institut blir att syftet med betalkontodirektivet kommer att uppfyllas i högre grad än om inga lagstiftningsåtgärder vidtas. Därutöver anser kommittén att det är möjligt för en medlemsstat inom EU att lagstifta om en rimlig tillgång till kontanttjänster såvitt gäller bl.a. geografiskt avstånd till platser där sådana tjänster tillhandahålls. Enligt kommitténs uppfattning faller sådana frågor utanför tillämpningsområdet för berörda EU-direktiv. Vidare bedömer kommittén att unionsrätten ger utrymme att införa krav även i förhållande till filialer till utländska kreditinstitut. Utöver den mer kortfattade beskrivning av förslagets överensstämmelse som finns i konsekvensutredningen behandlas dessa frågor även i betänkandets elfte kapitel³.

Regelrådet gör följande bedömning. Beskrivningen är tydlig.

Regelrådet finner redovisningen av förslagets överensstämmelse med EU-rätten godtagbar.

Särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser

I remissen föreslås att bestämmelsen om att tillhandahållare ska vara skyldiga att lämna de uppgifter som PTS begär ska träda i kraft den 1 juli 2019, i likhet med förslag till ändring av betaltjänstlagens tillämpningsområde. Författningsändringarna i övrigt föreslås träda i kraft den 1 januari 2020.

Det anges att bankerna bör ges viss tid för att anpassa sig till de nya kraven. Tiden i januari 2020 bedömer kommittén ger tillräckliga förutsättningar för bankerna att anpassa och förbereda sig. Systemet för övervakning av tillgången till kontanttjänster anges emellertid förutsätta att PTS kan samla in uppgifter från tillhandahållare av betaltjänster redan innan författningsändringarna i övrigt träder i kraft. Detta anges som motiv för ett tidigare ikraftträdande för uppgiftsskyldigheten.

Det anges finnas behov av en övergångsbestämmelse om att sanktioner enligt de föreslagna nya bestämmelserna inte ska tillämpas på överträdelser som har skett före ikraftträdandet av bestämmelserna om tillgången till kontanttjänster. Det föreslås också övergångsbestämmelser i några andra avseenden.

Inget anges om behov av speciella informationsinsatser.

Regelrådet gör följande bedömning. Det framgår tydligt vilka överväganden som kommittén har gjort vid valet av ikraftträdandedatum. Det står klart att kommittén anser att berörda banker behöver en viss tid

² Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/92/EU om jämförbarhet för avgifter som avser betalkonto, byte av betalkonto och tillgång till betalkonto med grundläggande funktioner.

³ I genomgången i detta kapitel tas även Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/36/EU om behörighet att utöva verksamhet i kreditinstitut och värdepappersföretag m.m. (Kapitaltäckningsdirektivet) och Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag m.m. (tillsynsförordningen) upp. På annan plats i betänkandet klargörs att Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) om betaltjänster på den inre marknaden m.m. (andra betaltjänstdirektivet) inte tillämpas på kontantbetalningar.

för förberedelser och anpassning och att tiden för ikraftträdande har valts med beaktande av detta. Regelrådet anser att det hade kunnat göra redovisningen mer transparent om det också hade nämnts på vilken grund som kommittén har slutit sig till att denna tid är tillräcklig. Befintlig beskrivning är emellertid tillräcklig. Att det saknas en beskrivning av behov av speciella informationsinsatser är emellertid en brist.

Regelrådet finner redovisningen av särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande godtagbar.

Regelrådet finner redovisningen av behov av speciella informationsinsatser bristfällig.

Berörda företag utifrån antal, storlek och bransch

I konsekvensutredningen anges att vid utgången av 2017 var det sammanlagt fem bankaktiebolag och en filial till ett utländskt kreditinstitut som hade en inlåningsvolym från svensk allmänhet som översteg 70 miljarder kr och som erbjuder betalkonton till fysiska och juridiska personer. Dessa företag skulle beröras av de föreslagna kraven om rimlig tillgång⁴. Det anges att dessa företag vid utgången av 2016 som minst hade 142 anställda och som mest 8143 anställda. Fem av de sex instituten hade över 1000 anställda. Balansomslutningen varierade mellan 150 miljarder kr och 2000 miljarder kr. Det anges att utifrån antalet anställda skulle det minsta institutet räknas som ett medelstort företag, enligt vedertagen definition i EU-rätten⁵, medan samtliga är att se som stora företag om balansomslutningens omfattning används som kriterium.

Därutöver anges i konsekvensutredningen att ett antal företag som inte berörs av de föreslagna kraven potentiellt kan gynnas av kommitténs förslag. I denna grupp företag anges bl.a. drygt 60 lokala sparbanker runtom i Sverige ingå liksom företag som bedriver valutaväxling. Kommitténs förslag till uppgiftsskyldighet anges också beröra alla företag som erbjuder betaltjänster. Kommittén bedömer att kontantintensiva småföretag i glesbygd kan påverkas positivt.

Regelrådet gör följande bedömning. Redovisningen av berörda företag är tydlig, i synnerhet när det gäller de bolag som kommer att beröras direkt av de föreslagna kraven. Det hade kunnat göra konsekvensutredningen ännu tydligare om även de indirekta företagen hade beskrivits något tydligare men befintlig information är tillräcklig.

Regelrådet finner redovisningen av berörda företag utifrån antal, storlek och bransch godtagbar.

Påverkan på berörda företags kostnader, tidsåtgång och verksamhet

Administrativa kostnader

Det anges i konsekvensutredningen att kommitténs förslag till uppgiftsskyldighet för alla företag som tillhandahåller betaltjänster avser platser där betaltjänster erbjuds, vilka betaltjänster som tillhandahålls där och vilka kreditinstitut vars kunder har tillgång till betaltjänsterna. Uppgiftsskyldigheten anges innebära en viss merkostnad för dessa företag. Emellertid har de flesta av företagen enligt kommittén frivilligt delat med sig av liknande uppgifter till Tillväxtverket när myndigheten årligen samlat in informationen. Det anges vara information som företagen i många fall redan har sammanställningar av, exempelvis på egna webbplatser. Kommittén anger att den i kontakt med Tillväxtverket har fått information om att själva inrapporteringen med stor sannolikhet kommer att kunna göras via en webbaserad tjänst (API) där det ska vara enkelt för företagen att göra uppdateringar vid behov. Mot denna bakgrund bedömer förslagsställaren den administrativa bördan som liten.

⁴ Givet att de fortfarande uppfyller kriterierna om inlåningens omfattning och att erbjuda betalkonton när lagen börjar gälla.

⁵ Kommittén hänvisar till EU:s rekommendation 2003/361

Regelrådet gör följande bedömning. I beskrivningen anges tydligt vilka skäl som kommittén ser för att den administrativa bördan bör bli liten. Någon kvantifiering av vilka kostnader det rör sig om har emellertid inte gjorts. Det är inte möjligt att avgöra vad förändringen i administrativ kostnad kan väntas bli vare sig per företag eller för företagen totalt, annat än att den anges vara liten. Det framgår inte heller om något försök till kvantifiering har gjorts eller om det finns särskilda skäl till att det är svårt att kvantifiera de administrativa kostnaderna. Regelrådet finner att om kvantifiering inte går att göra på ett meningsfullt sätt borde det i vart fall ha varit möjligt att ange och motivera detta. Befintlig beskrivning innehåller viss värdefull information men är inte tillräcklig.

Regelrådet finner redovisningen av påverkan på företagens administrativa kostnader bristfällig.

Andra kostnader och verksamhet

I konsekvensutredningen anges att för att minska antalet personer som har mer än 25 km till närmaste kontantuttag med ca 15 procent i förhållande till 2017 års nivå krävs 20 – 25 nya punkter för kontantuttag respektive dagkassehantering⁶. Beräkningar redovisas för ett antal alternativa sätt som kravet på rimlig tillgång till kontanter kan tillgodoses.

Således anges att kostnaden för installation av en *uttagsautomat* är ca 200000 – 400000 kr⁷ medan driftskostnaden är ca 200000 – 250000 kr per år. Kommittén bedömer att bankerna för att leva upp till kraven behöver öka antalet automater med 20-25 stycken. Den totala kostnaden för detta anges bli 9-16 miljoner kr det första året och därefter 5-6 miljoner per år under uttagsautomaternas resterande livslängd.

Kostnaden för drift av en befintlig *servicebox* anges vara 100000 – 150000 per år, medan det kostar 200000 kr att installera en ny box. Krävs ombyggnad av lokalen där boxen står, blir investeringskostnaden ca 500000 kr. Nyinvesteringar i 25 boxar anges innebära utgifter på mellan 5 miljoner kr och 12,5 miljoner kr. Med en avskrivningstid på fem år anges det innebära att den årliga kostnaden blir mellan 3,5 miljoner och 6,5 miljoner kr. Det anges emellertid också vara så att en servicebox kan ge intäkter genom att det går att erbjuda dagkassehantering till fler kunder.

När det gäller *insättningsautomater* anges att de flesta sådana som finns idag är kombinerade insättnings- och uttagsautomater. Därmed kan såväl kontantuttag och dagkassehantering göras i samma automat. Insättningsautomater anges generellt sett vara dyrare att installera än uttagsautomater och även ha något högre driftskostnader. Utgifterna för installation anges ligga mellan 400000 och 800000 kr och driftskostnaden mellan 250000 kr och 350000 kr. Om ca 25 kombinerade insättnings- och uttagsautomater skulle användas för att leva upp till kraven anges den totala kostnaden, med en beräknad avskrivningstid på fem år, bli mellan 8 och 13 miljoner kr per år.

Skulle bankerna i stället välja att stödja handlare som fungerar som *betaltjänstombud* åt exempelvis Kassagiroten bedöms detta kosta mellan 6 och 7 miljoner kr per år. Förutsättningen för detta beräknade

⁶ Det anges att antalet nya punkter som krävs för att uppnå den avsedda effekten skulle kunna bli betydligt färre om det vore möjligt att optimera placeringen av de nya punkterna fullt ut, men en sådan exakthet i den geografiska allokeringen bedöms inte vara praktiskt möjlig eller i alla fall svår att uppnå. Tillgången till lokaler där man kan installera en uttagsautomat är ett exempel på begränsning.

⁷ Kommittén anger Bankomat AB som källa till uppgifter om uttags- och insättningsautomater, medan Loomis AB anges ha gett information om serviceboxar.

belopp är att en kostnad för handlarna att erbjuda kontantuttag och dagkassehantering antas vara 200000 kr⁸ per år per handlare och att det kommer att krävas 30 – 35 betaltjänstombud.

Vid en sammantagen bedömning av kostnaderna för de institut som omfattas av kraven konstaterar kommittén följande. Instituterna kan uppfylla kraven på olika sätt. Om en lösning att installera 15 nya insättnings- och uttagsautomater och att bankerna ingår avtal med 15 betaltjänstombud skulle väljas bedömer kommittén att kostnaderna skulle bli mellan 9 och 15 miljoner kr under 2019 och 7-8 miljoner kr från 2020 och framåt. De högre kostnaderna år 2019 anges bero på att det är då som bankerna skulle behöva göra nyinvesteringarna för att leva upp till kraven. Om installationskostnaderna skulle skrivas av över en femårsperiod anges att den årliga kostnaden för bankerna under denna period kan beräknas till 8-11 miljoner kr per år. Om bankerna i stället skulle välja att installera 25 nya uttagsautomater och 25 serviceboxar skulle de årliga kostnaderna uppgå till 10 – 15 miljoner årligen. Hur instituten skulle fördela dessa kostnader sinsemellan anges vara svårt att uppskatta eftersom det beror på förhandlingar inom ett samarbete mellan instituten. Det anges att beräkningarna bygger på att de institut som omfattas av kraven försöker hitta gemensamma lösningar för att leva upp till dem. Skulle instituten välja att inte samarbeta anges kostnaderna bli högre eftersom vart och ett av instituten i så fall skulle behöva investera i egna nya punkter för insättning och uttag för att leva upp till kraven.

I konsekvensutredningen anges vidare att kostnadsberäkningarna som refererats ovan utgår från ett referensscenario där antalet punkter för kontantuttag och kassahantering i september 2017 är konstant och det krävs ett antal nya punkter för att instituten ska leva upp till kraven. Ett annat perspektiv anges vara att kraven kommer att innebära att vissa punkter för kontantuttag och dagkassahantering inte kan avvecklas de kommande åren eftersom det skulle påverka måluppfyllelsen i förhållande till kraven. Detta anges innebära uteblivna framtida besparingar för de banker som berörs av kraven. Ett stort antal punkter för kontanttjänster anges finnas i städer och tätorter där en avveckling inte skulle påverka måluppfyllelsen i förhållande till kraven. Kraven kommer emellertid enligt kommittén att innebära att ett antal punkter för kontantuttag och dagkassehantering som bankerna eventuellt skulle önska att avveckla inte kommer att läggas ned. Effekten av uteblivna besparingar anges vara svår att uppskatta eftersom det finns handlingsfrihet för instituten när det gäller hur de ska leva upp till kraven. Det anges emellertid vara möjligt att den uteblivna besparingen som kraven ger upphov till kan överstiga den kostnad som instituten kommer att ha för att etablera nya punkter för kontantuttag och dagkassehantering. En exempelberäkning görs av effekten om det inom några år skulle vara totalt 30 punkter för kontanttjänster som inte kunnat avvecklas till följd av kraven. Det skulle innebära en utebliven besparing på 6 -10,5 miljoner kr⁹. Det anges också att denna exempelberäkning utgår från att de krav som kommittén föreslår behålls oförändrade, medan kommittén framhåller att det är möjligt för regeringen att lätta på kraven om efterfrågan på kontanter skulle minska.

Ett ytterligare alternativ som skulle kunna aktualiseras anges vara att andra aktörer än bankerna som av ekonomiska skäl överväger att avveckla kontanttjänster får stöd av de institut som omfattas av kraven. Det skulle motiveras av institutens intresse av att företagen fortsätter att erbjuda kontanttjänster i områden som är viktiga för att kraven på rimlig tillgång ska uppnås på den övergripande nivån.

Det anges att intäkterna för instituten inte bedöms öka till följd av kraven eftersom kontanttjänsterna i allmänhet inte genererar några intäkter för dem.

⁸ Beloppet 200000 kr baseras på det genomsnittliga stödbelopp som betalas ut till betaltjänstombud från länsstyrelserna, uppräknat för att ta hänsyn till att bankerna kan väntas behöva betala mer för att få handlare som är beredda att fungera som betaltjänstombud på platser där länsstyrelserna inte har lyckats få handlare att intressera sig, bland annat p.g.a. rånrisk.

⁹ Kommittén utgår här från en årlig driftskostnad mellan 200000 kr och 350000 kr.

I konsekvensutredningen anges också att ett antal företag som idag erbjuder kontanttjänster potentiellt kommer att påverkas positivt av kommitténs förslag. I denna grupp anges exempelvis lokala sparbanker ingå. Det anges att efterfrågan på tjänsterna som tillhandahålls av dessa företag kommer att öka eftersom bankerna som omfattas av kraven har ett intresse av att tjänsterna fortsatt erbjuds. Kommittén bedömer att bankerna med stor sannolikhet kommer att vara intresserade av någon form av samarbete med dessa företag. Det anges också vara troligt att en del av de ökade kostnader för de institut som omfattas av kraven kommer att innebära en ökad omsättning för andra företag, vilket i sin tur kan leda till ökade vinster för de andra företagen. Om och i vilken mån detta sker kommer att bero på om instituten väljer att anlita andra företag och på utfallet av förhandlingar mellan instituten och dessa företag.

När det gäller verksamhetspåverkan anges att de institut som omfattas av kraven behöver ha utökade kontakter och eventuellt ingå avtal med andra leverantörer av betaltjänster. En annan konsekvens anges vara att de mer än idag behöver bevaka hur den geografiska allokeringen av punkter för kontantuttag och dagkassahantering ser ut. Det anges emellertid kunna göras med hjälp av verktyget Pupos Serviceanalys. Sammantaget bedömer kommittén att denna verksamhetspåverkan, givet institutens storlek, inte blir särskilt betungande.

Regelrådet gör följande bedömning. Den beskrivning som ges av påverkan på företagens andra kostnader och verksamhet är utförlig och tydlig. Regelrådet har förståelse för att det finns svårigheter att förutse det exakta utfallet. Det är värdefullt att förslagsställaren i det läget tydligt redovisar vad konsekvenserna kan bli givet olika antaganden om företagens agerande.

Regelrådet finner redovisningen av påverkan på företagens andra kostnader och verksamhet godtagbar.

Påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag

I konsekvensutredningen anges att de ökade kostnader som de berörda instituten får för att uppfylla kraven kommer att ge dem en konkurrensnackdel. Eftersom det handlar om stora bankaktiebolag som omfattas av kraven anges emellertid kostnaden vara mycket liten i förhållande till företagens omsättning, balansslutning och vinster. Därutöver anges att fem av de sex institut som i dagsläget skulle omfattas av kraven gemensamt äger företaget Bankomat AB som driver 60 procent av alla uttagsautomater i Sverige, medan det sjätte institutet i likhet med flertalet banker har ett kundavtal med Bankomat AB. Det anges att Bankomat AB tar betalt både av sina ägare och av andra banker för de uttag och insättningar som bankernas kunder gör. Om Bankomat AB:s kostnader skulle öka anges det därför vara troligt att bolaget höjer priserna gentemot övriga banker, vilket skulle innebära att en del av kostnaden kommer att övervältras på dessa. Kommittén anger att genom Bankomat AB:s starka marknadsposition och den prismodell som bolaget använder kommer konkurrensnedvridningen mellan institut som omfattas av kraven och övriga banker att minska.

Regelrådet gör följande bedömning. Beskrivningen innehåller relevant information och klargör förslagsställarens syn på möjliga konsekvenser.

Regelrådet finner redovisningen av påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag godtagbar.

Regleringens påverkan på företagen i andra avseenden

De konsekvenser i form av att instituten behöver ha utökade kontakter med andra leverantörer av betaltjänster som refererats ovan i avsnittet om andra kostnader och verksamhet har i remissen

redovisats som påverkan på företagen i andra avseenden. I övrigt finns inte någon beskrivning av regleringens påverkan på företagen i andra avseenden i konsekvensutredningen.

Regelrådet finner inte att det uppenbart finns någon påverkan på företagen i andra avseenden, varför denna brist inte är väsentlig.

Regelrådet finner avsaknad av information om regleringens påverkan på företagen i andra avseenden godtagbar givet förutsättningarna i detta ärende.

Särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning

I konsekvensutredningen anges att de företag som berörs direkt av kommitténs förslag är stora företag sett både till omsättning och antal anställda. Däremot är syftet med förslaget bland annat att underlätta för småföretag. Kommittén bedömer att förslagen som lämnas har störst positiv effekt för kontantintensiva små företag i glesbygd, inte minst sådana som är verksamma inom besöksnäring eller handel. Mot bakgrund av dessa och andra exempel på potentiella positiva effekter för företag och av att de direkt berörda företagen är stora anges det inte finnas skäl till särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning.

Regelrådet gör följande bedömning. Det framgår tydligt vilka överväganden som förslagsställaren har gjort.

Regelrådet finner redovisningen av särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning godtagbar.

Sammantagen bedömning

Regelrådet konstaterar att konsekvensutredningen i det stora flertalet avseenden håller tillräcklig kvalitet. De brister som finns i några fall är inte av tillräcklig betydelse för att bli avgörande för bedömningen av konsekvensutredningens kvalitet som helhet.

Regelrådet finner att konsekvensutredningen uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Stöd till regelgivare i konsekvensutredningsarbetet finns i [Tillväxtverkets handledning för konsekvensutredning](#).

Regelrådet behandlade ärendet vid sammanträde den 3 oktober 2018.

I beslutet deltog Pernilla Lundqvist, ordförande, Yvonne von Friedrichs, Claes Norberg och Lennart Renbjer.

Ärendet föredrogs av Per Högström.

Pernilla Lundqvist
Ordförande

Per Högström
Föredragande